

Thực đơn

Thưởng thức triết học

Hành tinh vắng Nghĩa vụ.....	3
Quyền thuộc về cơ bắp.....	6
Con có bài tập về nhà không?.....	8
Bố mẹ, thầy giám thị, cô giáo.....	9
Ai cho bố quyền?.....	11
Luật pháp quy định nghĩa vụ và quyền hạn.....	12
Đèn xanh, đèn đỏ.....	13
Quyền bầu cử. Nghĩa vụ đi bỏ phiếu.....	15
Bí mật của Marie.....	17
... và tình bạn với Alice.....	19
Đó là điều mà tôi muốn.....	21
Người phụ nữ mặc áo khoác xanh.....	23
Bạn cần phải.....	25
Vì có trạm radar bắn tốc độ hay vì lũ trẻ?.....	26
Đổi mặt với lương tâm khi đêm về.....	28
Những quyền khủng khiếp.....	30
Anh ta có tình người.....	32
Bản tuyên ngôn về nhân quyền.....	33
Awa, Quentin, Kamal, Boris.....	35
Sổ tay Thưởng thức triết học.....	39

Hành tinh vắng Nghĩa vụ

- Ôi không, lại đóng cửa nữa rồi! Chúng ta đi ba lần rồi mà không được tích sự gì cả! Khi nào rạp chiếu phim mới mở cửa đây? - Elodie vừa than thở, vừa ngó bằng giờ thêm lần nữa.

- Hỏi ai đó ở đây đi! - Dimitri gọi ý.

Elodie quay ra hỏi một người qua đường;

- Ha ha ha! - Ông ấy cười lớn. - Rõ ràng là các bạn đến từ hành tinh Trái Đất! Trên Hành tinh vắng Nghĩa vụ, chẳng ai quan tâm đến giờ giấc đâu!

Các bạn cứ trở lại thường xuyên, một ngày nào đó, khi mấy người chủ cần tiền thì họ cũng sẽ mở cửa thôi!

Ngạc nhiên và thất vọng, Dimitri và Elodie ngồi vào tiểu tên lửa để về lại khách sạn của mình. Giữa đường, tên lửa đổ lại và người lái yêu cầu hành khách bước xuống.

- Nhưng tại sao anh ấy lại cho chúng ta xuống đây? - Elodie và Dimitri đều ngạc nhiên.

- Ai mà biết được? - Một vị khách nữ vừa thờ dãi vừa trả lời. - Thành thạo, các tài xế lại lái tiểu tên lửa đi chơi. Anh này sẽ quay trở lại sau 1 tiếng, 2 tiếng, 1 tuần, cũng còn tùy.

- Tùy vào điều gì ạ? - Elodie sững sốt hỏi.

- Tôi chịu! - Vị khách trả lời và động viên họ hãy can đảm lên. Dimitri nắm tay Elodie. Đi bộ thế này, họ sẽ thăm thú được nhiều nơi hơn. Sau 7 tiếng cuộc bộ qua các khung cảnh diễm lệ, lại một bất ngờ mới chờ họ ở khách sạn: phòng của họ có người ở mất rồi.

- Chúng tôi đã nói là sẽ ở lại thêm hai đêm nữa, anh không có quyền chuyển phòng đó cho người khác! - Dimitri bất bình lên tiếng.

- Không có quyền là sao? - Ông giám đốc khách sạn tức giận đỏ bừng mặt. - À, mấy vị khách du

lịch đến từ hành tinh Trái Đất, ai cũng giống nhau cả! Bọn họ chính là những kẻ phiến toái với hàng đồng quyền họ quyền kia! Bạn bè tôi đến chơi, họ cần hai phòng. Anh chị không phải là trường hợp duy nhất mất phòng đâu.

Trên tờ quảng cáo về chuyến đi, Elodie và Dimitri đã vô cùng thích thú khi đọc phần miêu tả Hành tinh vắng Nghĩa vụ: “Ở đây, không bắt buộc, không nghĩa vụ.”

Nhưng từ đầu chuyến đi đến giờ, Elodie và Dimitri phát hiện ra một điều gì đó không hề được viết ở bất cứ đâu trong tờ quảng cáo, đó là: ở đây, mọi việc đều được quyết định theo ý muốn của mỗi người.

Chủ rạp chiếu phim muốn ngủ dậy muộn? Vậy thì khởi mở suất chiếu. Người lái tiểu tên lửa muốn đi chơi? Vậy hành khách phải xuống đi bộ. Chủ khách sạn muốn xếp phòng cho bạn bè của ông ấy? Vậy thì không còn phòng cho khách khác nữa.

Quyền thuộc về cơ bắp

Elodie cảm thấy bực mình.

- Anh phải kiên quyết với ông giám đốc khách sạn để đòi lại phòng, chúng ta đã để lão ấy qua mặt hơi dễ dàng rồi đó! - Cô lên tiếng trách Dimitri.

- Kiên quyết sao? Em có thấy thái độ của lão khi anh phàn nàn không? Và cả vóc dáng của một cầu thủ bóng bầu dục của lão nữa? Và cả dáng đô con của lão nữa? Anh không xứng hạng đâu, lão có thể đập anh bẹp dí như con gián.

Dimitri biết nguy cơ có thể xảy ra nếu anh ấy tiếp tục nói về quyền được giữ phòng của mình: anh không chỉ không có phòng, mà mất còn bị đâm tím bầm. Có vẻ như Dimitri đã hiểu rất rõ cuộc sống trên Hành tinh vắng Nghĩa vụ: tất cả các quyền đều thuộc về kẻ đô con, tất cả các quyền đều thuộc về kẻ mạnh hơn.

Lúc đi ra khỏi khách sạn, Dimitri và Elodie nghe thấy một tiếng động kì lạ. Họ quay lại. Giám đốc khách sạn bị ngã lăn ra dưới đất, lão đã bị hạ gục. Một người đàn ông cao to đi vào bên trong quỳ lấy chìa khóa phòng của mình.

- Đó chính là người đàn ông ở phòng kế bên chúng ta. - Elodie thì thầm. - Lại đây nhanh lên, chúng ta hãy ra khỏi đây!

Rồi cũng đến một lúc nào đó, một kẻ mạnh lại gặp phải một kẻ khác mạnh hơn mình. Và dĩ nhiên là vào ngày hôm đó, quyền lực lại đổi phe: nó đứng về phe kẻ mạnh hơn. Và lại đến một ngày khác, lại có một kẻ khác nữa mạnh hơn, đến và chiếm những quyền này, và rồi lại một ngày khác nữa, một kẻ mạnh khác nữa lại đến và chiếm quyền.

Nói như vậy để thấy rằng trên hành tinh đó, “có quyền...” chẳng có ý nghĩa gì cả. Quyền được thay bằng sức mạnh.

Một hành tinh vắng bóng nghĩa vụ cũng là một hành tinh không tồn tại quyền.

Con có bài tập về nhà không?

“Con có bài tập về nhà không?” Ai mà không phải nghe câu hỏi này vài ba lần mỗi tuần? Một câu hỏi trở đi trở lại như một điệp khúc, hết tối này đến tối khác, hết năm này qua năm khác.

Nếu chúng ta trả lời “Có ạ!”, thì sẽ nhận được câu hỏi tiếp theo: “Thế con đang làm gì nữa mà lề mề vậy? Khẩn trương lên, đi làm bài nhanh lên! Bài phải xong trước bữa tối đấy.”

Nếu chúng ta trả lời “Không ạ, con không có bài phải làm”, thì thông thường ngay lúc đó thái độ ngạc nhiên bao trùm: “Sao lại như vậy được? Con không có bài phải làm sao? Nhưng tại sao lại vậy?”

Cứ xem lại trong vở ghi bài của con xem.” Ngay cả khi cuốn vở xác nhận là không có bài, cuộc điều tra vẫn tiếp diễn: “Chắc chắn là lúc thầy giao bài, con đang nói chuyện với Damien rồi. Gọi điện cho Stéphanie xem, bạn ấy sẽ nói cho con phải làm bài nào.”

Chúng ta có thể trốn rửa bát, trốn tránh nhiệm vụ dọn phòng hoặc dắt chó đi vệ sinh buổi tối. Nhưng trốn nghĩa vụ làm bài tập, điều đó gần như không thể. Thế cho nên có thể đó là lí do vì sao mà ngay từ khi còn nhỏ, từ “nghĩa vụ” không nằm trong số những từ được ưa chuộng...

Bố mẹ, thầy giám thị, cô giáo...

- Benjamin, con đang làm gì trên sân trường vậy? Quay lại lớp ngay!

- Nhưng cô giáo đã cho con quyền được đi ra ngoài.

- Bố ơi, con có được quyền chơi xe trượt không ạ?

- Có, nhưng trước hết con phải dọn phòng của con đã.